

lige Ansættelse og den dermed forbundne Ret til Pension og gaar over til et frit Honorar- og Contractsforhold; men jeg troer, at ligesaa lidt som Commissionen udelukkende af oeconomiske Hensyn er ledet dertil, ligesaa let vil det være at forsvare dette hele Forhold ogsaa fra et dramatisk Standpunkt. Jeg troer, det har vist sig, at Theatret ved den tidligere Maade har belejret sig med en Mængde mindre duelige og mindre brugbare Kræfter, som igjennem en Række af Aar har tynget paa det og gjort det vanskeligt at komme til et ret oconomisk Standpunkt. Jeg troer, at Theatret tværtimod ved Contractsforhold vil være istand til paa en friere og lettere Maade at stille sig af med disse og i deres Sted skaffe sig bedre og brugbarere. Det ærede Medlem indrømmede ogsaa dette til en vis Grad; men hertil kommer, hvad der ikke kan skjules, at Principet om kongelig Ansættelse allerede factisk er opgivet, idet Rigsdagen i de to sidste Sessioner har nægtet at ansætte flere som kongelige Skuespillere; det er Noget, som fra den første Tid, da Rigsdagen har begyndt at beskæftige sig med Theatret, er gjort gjældende, at det Efterkrav, som gjennem Pensionerne kommer til Staten, burde man stille sig af med. Ja, selv den af det ærede Medlem høit priste Commission af 1851, hvis Forslag jo iøvrigt, saavidt jeg kan see, ikke ere saa særdeles forskjellig fra det, vi have udarbejdet, hvilket jeg ogsaa haaber her at faae bekræftet af det ærede Medlem, som er her tilstede (Fenger), og som sikkert vil udtale sig desangaaende — selv denne Commission var betænkt paa at gaar accurat den samme Vej som vi, men fandt det under de daværende Forhold noget betænkeligt; men hvad den under alle Omstændigheder fastholdt, var, at Pensionerne, der gjennem en Række af Aar have udgjort c. 30,000 Rd., skulde nedsættes til 13,000 Rd., at Pensionsreglementet skulde i en betydelig Grad indskrænkes, og at som Følge deraf det, som derigjennem kom til gode for Theaterpersonalet, vilde blive i meget betydelig Grad indskrænket. Men,

som sagt, jeg gaar ud fra, at hvis man vil sætte Statens Forhold til Theatret paa en fast Fod, saa er den kongelige Ansættelse et af de Punkter, man maa opgive. Det har altsaa været en Nødvendighed for Commissionen, som den ikke kunde komme bort fra, og det nytter virkelig ikke i den Slags Sager at stille Noget op, som man forud kan være overbevist om ikke vil kunne sættes igjennem. Jeg troer, det er langt fornuftigere, at Commissionen har søgt at løse Opgaven paa en anden Maade og gjennem andre Midler og ad andre Veie forsøgt at skaffe Theaterpersonalet nogen Erstatning for, hvad det saaledes tabte gjennem Pensionsretten. Det ærede Medlem har, som jeg sagde, indrømmet, at en saadan Contractsfrihed til en vis Grad kunde være gavnlig, men har fordret som en Consequens deraf, at der skulde være fuldstændig Frihed, og sagt, at det er et Brud paa Principet, at man sætter et Maximum med Hensyn til Lønningen for den enkelte Skuespiller. Jeg troer nu, at man let vil kunne paavise, at der er mange Leiligheder, hvor man saaledes indrømmer Contractsfrihed, men indenfor visse Grændser, og jeg troer ogsaa, at der i dette bestemte Forhold ligger noget Mere, end det ærede Medlem vilde indrømme; det er ikke blot — skjøndt dette i Virkeligheden er en meget praktisk Sag — for at befrie Theaterbestyrelsen fra en Række af Anmodninger, som den meget vanskelig vil kunne modstaae, og det ikke fra Eleverne, ikke fra de Unge, der ville op paa høiere Gage, at der vil fremkomme saadanne Fordringer, men det er netop fra de Store, fra dem, der bære Theatret, det er netop ligeoverfor dem, at Theaterbestyrelsens Stilling ganske vist vil blive meget lettere og bedre, meget mere holdbar, naar den har en Lovbestemmelse at holde sig til. Men der er et andet Hensyn, som er endnu meget vigtigere. Idet Staten giver en bestemt Sum til Theatret, er det naturligtvis med det Formaal, at det skal sætte Theatret istand til at løse sin Opgave, og der maa derfor være en Grænse for, hvorvidt Theaterbestyrelsen kan binde sin Efterfølger; naar det staaer i den